

Oponentský posudek na disertační práci

Dr.Chaitry Ramanathan,B.D.S.

„To assess the stability of orthodontic treatment using PAR index“.

Dr.Chaitra Ramanathan, studentka doktorského studijního programu stomatologie na Lékařské fakultě UK v Hradci Králové předložila k obhajobě práci, která má 71 stran textu, 11 tabulek, 5 grafů a 6 obrázků. Literatura obsahuje 48 citací literatury ke zpracovávanému tématu. Práce je v anglickém jazyku.

Tématem práce je měření stability výsledků ortodontické léčby. Disertace se věnuje velmi užitečné problematice. Je to v oboru ortodontie stále aktuální téma. Ortodontická léčba zatěžuje pacienta a jeho tkáně dva i více let a je proto logické, že je očekáván výsledek, který bude mít dlouhodobý charakter.

Práce je rozdělena na část teoretickou a experimentální. V teoretické části je stručně pojednáno o faktorech ovlivňujících stabilitu výsledku ortodontické léčby a o hlavních retenčních aparátech. Je možné pochválit popis příčin recidiv u různých okluzálních anomálií. Tato kapitola není v naší literatuře tak dobře zpracována.

V další části teoretického úvodu jsou uvedeny ortodontické indexy číselně charakterizující souhrnnou závažnost anomálie bez ohledu na typ vady. Když autorka referuje na str. 6-7 o dříve používaných ortodontických indexech, měl by být počet uváděných indexů úplnější. Až na stránce 16-17 jsou chybějící indexy uvedeny.

Autorka správně diskutuje hlavní slabinu ortodontických indexů, tj. vyvážení jednotlivých složek, ze kterých se skládá sumární hodnota. I když Britský okluzální PAR index je v současné době nejvíce užívaný a nejlépe ověřený co se týče spolehlivosti a validity, vyvážení jednotlivých složek je problém, který se může ukázat u jednotlivců i při srovnávání souborů s různou skladbou specifických anomálií. Možnost měnit vyvážení jednotlivých složek řeší problém jen filosoficky, protože se tím ztrácí srovnatelnost výsledků studií v různých zemích. Nicméně pro srovnání výsledků u určité skupiny tento index jistě vyhovuje.

V experimentální části je popsán soubor pacientů a způsob vyhodnocení výsledků pomocí indexu PAR. Výsledky jsou hodnoceny pomocí nomogramu, který změnu v počtu bodů třídí na „zlepšený“ a „velmi zlepšený“ podle toho, jestli došlo ke zlepšení do 22 bodů nebo více.

Třetí pásmo pro charakteristiku změny je „worse- no different“. To je vhodné hodnocení pro charakteristiku přínosu ortodontické léčby v období aktivní léčby. Pro hodnocení stability po ortodontické léčbě je však tento přístup málo výstižný, protože „beze změny“ a „zhoršeno“ je v jednom pásmu. Na straně 61 je naznačeno patrně vhodné hodnocení změny po léčbě (první, druhá, třetí kategorie). Tento způsob hodnocení je však uveden až na konci výsledků, bez podrobného vysvětlení a vyhodnocení.

Přesto však z výsledků je zřejmé, že v daném čase jsou výsledky uspokojivě stabilní, což je dokumentováno opticky v grafu 5. Bylo by jistě vhodné podobným způsobem ověřovat stabilitu výsledků v dlouhodobější perspektivě.

Diskuse a závěry jsou vhodně sepsány a výstižně hodnotí přínos práce.

K práci nemám dotazy, mám pouze následující připomínky:

1. Autorka píše název okluzálních tříd v angličtině malým písmenem, i když v anglosaské ortodontické literatuře je obvyklé, že se píše Class I, Class II, velkým písmenem.
2. Tabulky mají značení pod tabulkami, ne, jak by měly mít, nad tabulkami.
3. V práci jsou některé, i když ojedinělé překlepy. Na str.23 v názvu práce doc.Špidlena Efektiva místo Efektivita. Navíc práce není v seznamu použité literatury. Na str.59 whch místo which a na str.70 v literatuře č. 44 Machytoková místo Machytková.

Tyto připomínky však nesnižují hodnotu a celkové hodnocení disertace.

Závěrem je možno shrnout, že téma disertace bylo vhodně zvoleno, řeší významné otázky oboru ortodontie. Zvolená metoda je vhodná pro daný typ hodnocení. Vhodnost metody spočívá také v jejím vyzkoušení pro dané použití – kontrola stability ortodontických výsledků. Ve výsledcích sledování je také ověřeno, že stabilita v období 2 let po skončení aktivní léčby je v daném souboru velmi dobrá.

Mohu konstatovat, že práce je na vyhovující odborné úrovni, splnila stanovený cíl a proto doporučuji disertační práci Dr.Chaitry Ramanathan k obhajobě.

Olomouc 13.5.2009

Prof.MUDr.Milan Kamínek,DrSc.
Klinika zubního lékařství
Lékařské fakulty Univerzity Palackého
Palackého 12, 772 00 Olomouc